

Augusztusi álmodozásaim

Augusztusban három dolog szokott mély nyomokat hagyni bennem: az új kenyér illata, a hulló csillagok semmi-be vesző fénye, és a Szent István napi máglyák tüze.

Aratás után megpihen a búza. Kell is ez a pihenés annyi hányódás és viszontagság után. A magtárak hűvöse jótékonyan hat a magban a betakarítás utáni enzimikus folyamatokra, amelyek a búzát őrlésre alkalmassá teszik, a lisztet pedig felhasználhatóvá.

Múlnak a hetek és valamikor augusztus közepén a molnárok belemarkolnak a búza garmadába. A színéről, a tapintásáról, egy-egy kettéharapott búzaszemről állapítva meg a liszt várható minőségét.

Hol van ez már! – mondhatják, amikor a műszerek mindent pontosan megmutatnak.

Kezdetben volt a farinográf, az áldott emlékű Hankóczy Jenő találmánya, amely a lisztből készült tészta nyújthatóságát mutatta meg egy elmés, de kissé bonyolult szerkezettel, és amely a lisztminőségre utalt a farinográfus értékszámával. Ehhez társult a kenyér sütőipari tulajdonságait mutató sütőipari értékcsoport besorolás (A₁-A₂-B₁-B₂-C).

A fehérjetartalom meghatározása már a múlt században elfogadott minőségi kategória volt a búza valódi tápláléértékének és közvetve a minőségének kifejezésére.

A vizsgálati módszerek közül a harmadik a sikértartalom és a siker terület megállapítása volt. A siker, mint tudjuk, egy olyan alkotóelem, amely vízben nem oldódó fehérjékből áll és a kenyér vázszerkezetét adja. Ennek mértékétől függ, hogy milyen magasra „hízik” a kenyér a sütés során.

Újabban (vagy már korábban is) a kereskedők, vagy a felhasználók nem elégedtek meg ennyivel. Számos új vizsgálati elemmel bővült a minőségi paraméterek sora: W., P/L., esésszám, Zeleny-féle szám, hogy legyen mivel sakkban tartani a termelőt, ha árubség van, és legyen mitől eltekinteni áruhiány esetén, és hogy tovább bonyolítsák, az extenzográfus vizsgálattal bővítették ezt a kört.

Évekkel ezelőtt volt egy konferenciánk, ahol elhangzott, hogy a franciák – leegyszerűsítve a kérdést, a búzát a fehérjetartalma alapján minősítik és veszik át a termelőktől a kereskedők. (Így is lehet.)

Mustráljuk a búzát, vizsgáljuk a lisztet, és kíváncsian várjuk, hogy Szent István napjára milyen kenyeret fognak kisűtni belőle a pékek.

Annak idején, gyermekkoromban mindig elkísértem körösztyanyámat (tisztességesen: keresztanyám) a pékhez. Ahogy beléptünk a pékségbe, szinte elkábultam a frissen sült kenyerek illatától.

Ezek az emlékek olyan mélyen bevésődtek a tudatomban, hogy az idő múlása ellenére, ha rájuk gondolok, ma is érzem az új kenyér illatát és érzem a frissen megsült kenyér ízét.

***

Az augusztusi éjszaka mindig elvarázsol. Bármilyen későre jár, mégsem kíváncszom lefeküdni. Megbabonázva bámulom a csillagokkal teliszórt égboltot. Itt-ott elsistereg egy-egy hullócsillag, amelyhez különböző babonák, hiedelmek fűződnek. A halódó csillagok sorsán, és a saját életem még hátralévő lélegzetnyi idején merengve őtlik fel bennem egy régi vers, amely minden ember világrajöttét egy csillag születéséhez hasonlítja, amelynek (akinek) küldetése van a világban. Kinek-kinek a tehetsége és a talentumai szerint. A vers utolsó sora: „csillagnak jöttem, s eltűnök majd, ha üzenetem általadtam”.

A pilláim lassan elnehezülnek, és még látni vélem, de már az ébrenlét és az álom határán, ahogy Csaba királyfi elvágta a csillagok ösvényén.

***

Szent királyunk ünnepén fellángolnak a máglyák, és sziporkáznak a tűzijátékok.

A tűzijátékokat mesterkéltnek érzem, afféle puccos hivalkodásnak, különösen amióta az állami ünnep fényeit újgazdagék igyekeznek felülmúlni saját tűzijátékaikkal.

Inkább a máglyák közelében húzódok meg. Ha felém fúj a szél, csípi a füst a szememet. Erősen dörzsölöm, de nem tudom, hogy a füst, vagy az emlékezés csalja-e ki a könnyeimet.

Pogány tüzeket látok, sámánok táncát, vért kívánó acsarkodást, lángba borított kolostorokat, a hit pajzsával – és nem karddal – védekező szerzeteseket, és egy vaskezű királyt.

István, akit szentként tisztel a keresztény világ, egy ezredév távolából enged, hogy megkövessünk. A keresztény Magyarország – úgy tűnik – csak álom maradt.

Valamit tudtál István, mert nem bíztál bennünk, az utókor széthúzó, pártoskodó nemzedékében, azért ajánlottad fel koronádat a legszentebb asszonynak.

Köszönjük meg államalapító királyunknak, hogy a Kárpátok övezte gazdag anyaföldet az égiek segítségével örökül hagyta méltatlan utódaira.

Legyen áldott a neve!

Dr. Bódis László